

Kultúrne dedičstvo obce Kapušany a nositelia tradícií

I. časť

Národná kultúrna pamiatka Hrad Kapušany

Krátka história hradu:

okolo 1249 - hrad Tubul na kopci Mogloch.

1347 - „locus castri Mogloch“ (miesto zburaného hradu).

1410 - kráľ Žigmund Luxemburský daroval panstvo Andrejovi de Koka, budinskému meštanovi. Andrej založil rod Kapy, postavil hrad.

1440 - kráľ Vladislav I. Jagelovský daroval hrad šľachticom z Rozhanoviec.

1464 - vlastníctvo Jána z Kapušian.

1468 - hrad obsadili bratríci. Koniec 15. storočia útok poľských vojsk Jána Alberta, hrad poškodený.

16. storočie - hrad prestavaný a rozšírený o dolné nádvorie. Pristavané hospodárske objekty, remeselné dielničky. Na prelome storočia pristavaná budova strážnice.

17. storočie - panstvo sa sťahuje do kaštieľa v Tulčíku a hrad sa mení na refugálny (plniaci úlohu útočiska). Na hrade ostáva hradná posádka a šľachta sa tu uchyluje iba v prípade nebezpečenstva.

1686 - v čase protihabsburského povstania obsadil hrad Imrich Tököly.

1709 - vodca vojsk Františka II. Rákocziho - Telekessy dal hrad zapáliť.

1712 - po návrate hradu do rúk rodu z Kapušian, vdova po Gabrielovi z Kapušian - Eva Gergelakyová, dala poškodený hrad opraviť.

1715 - v zmysle vládneho nariadenia bol hrad vypálený, aby sa nestal strediskom protihabsburského hnutia. Odvtedy bol hrad neobývaný a pustol.

1963 - hrad vyhlásený za Národnú kultúrnu pamiatku.

2012 - obec Kapušany začala s komplexnou konzerváciou a čiastočnou obnovou hradu.

2016 - otvorenie správcovského objektu a vyhliadkovej veže, osvetlenie hradu.

Viac informácií sa dozviete **na náučnom chodníku Bohatiera z Maglovca**, ktorý sa nachádza na lesnej ceste na hrad.

Prevádzková doba, kalendár podujatí je zverejnený na www.kapusany.sk

Spolok šarišských šermiarov SARUS

Skupina historického šermu vznikla v roku 1997 pod vedením Martina Ružbarského. Venuje sa scénickému historickému šermu, reálnym šermiarskym technikám, zápaseniu, rekonštrukcii elitných jednotiek (legionári, gladiátori, janičari), žonglovaniu (aj s ohňom), dobovému životu a livinghistory. Okrem scénických predstavení sa zúčastňuje aj na rekonštrukciách bitiek a prezentáciách dobových táborov. Dáva si záležať na kvalite a historickej presnosti.

Skupina vystupuje po celom Slovensku, aj v zahraničí. Pravidelne sa ako výprava legionárov, gladiátorov a tanečníc zúčastňuje na oslavách založenia Ríma – Natale di Roma. Na Kapušianskom hrade skupina spoluorganizuje podujatie Návrat rytierov na hrad Kapušany.

Viac informácií a kontakt: www.sarus.sk

Zdroj:
TRENČANSKÁ M. – SMETANKOVÁ L. 2014. Kapušany 1248-2014. Kapušany: ADIN, 2014. 160 s. ISBN 978-80-89540-52-5
MACAK J. 1992. Bohatier z Maglovca. Kapušany: Obecný úrad Kapušany, 1992
www.kapusany.sk
www.sarus.sk

Zrealizované v rámci projektu
Autobusové zastávky
s inovatívnymi prvokmi v obci Kapušany
prostredníctvom finančnej podpory
zamestnaneckejho grantu Nadácie Tatry banky
v sume 500 €.